

VIEŠOSIOS ĮSTAIGOS ŠAKIŲ PIRMINĖS ASMENS SVEIKATOS PRIEŽIŪROS CENTRO 2020-2025 METŲ KORUPCIJOS PREVENCIJOS PROGRAMA

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. VšĮ Šakių pirminės asmens sveikatos priežiūros centro (toliau – Šakių PASPC) 2020 – 2025 metų korupcijos prevencijos programos (toliau – Programa) tikslas užtikrinti ilgalaikę, veiksmingą ir kryptingą korupcijos prevenciją ir kontrolę Šakių PASPC.

2. Programa parengta vadovaujantis Lietuvos Respublikos Seimo 2002 m. sausio 17 d. nutarimu Nr. IX-711 patvirtinta Lietuvos Respublikos nacionalinės kovos su korupcija programa, Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymu, Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymu, Lietuvos Respublikos viešųjų, ir privačių interesų derinimo valstybinėje tarnyboje įstatymu, Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. spalio 8 d. nutarimu Nr. 1601 „Dėl korupcijos rizikos analizės atlikimo tvarkos patvirtinimo“, Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. gegužės 19 d. nutarimu Nr. 607 „Dėl Padalinių ir asmenų, valstybės ir savivaldybių įstaigose vykdančių korupcijos prevenciją ir kontrolę, veiklos ir bendradarbiavimo taisyklių patvirtinimo“, Lietuvos Respublikos Sveikatos apsaugos ministro 2015 m. gruodžio 10 d. įsakymu Nr. V-1433 „Dėl šakinės korupcijos prevencijos sveikatos sistemoje 2015-2019 m. programos patvirtinimo“.

3. Programoje vartojamos sąvokos:

3.1. **Korupcija** – bet koks valstybės tarnautojo ar jam prilyginto asmens elgesys, neatitinkantis jiems suteiktų įgaliojimų ar nustatytų elgesio standartų, ar tokio elgesio skatinimas siekiant naudoti sau ar kitiems asmenims ir taip pakenkiant asmenų ir valstybės interesams.

3.2. **Korupcinio pobūdžio teisės pažeidimai** – korupcinio pobūdžio nusikalstama veika ir jai tapatūs pagal pobūdį, tačiau mažiau pavojingi teisės pažeidimai, už kuriuos numatyta administracinė, drausminė ar kitokia teisinė atsakomybė.

3.3. **Korupcinio pobūdžio nusikalstamos veikos** – kyšininkavimas, tarpininkavimas, papirkimas, kitos nusikalstamos veikos, jeigu jos padarytos viešojo administravimo sektoriuje arba teikiant viešąsias paslaugas siekiant sau ar kitiems asmenims naudoti: piktnaudžiavimas tarnybine padėtimi arba įgaliojimų viršijimas, piktnaudžiavimas oficialiais įgaliojimais, dokumentų ar matavimo priemonių suklastojimas, sukčiavimas, turto pasisavinimas ar iššvaistymas, tarnybos paslapties atskleidimas, komercinės paslapties atskleidimas, neteisingų duomenų apie pajamas, pelną ar turtą pateikimas, nusikalstamu būdu įgytų pinigų ar turto legalizavimas, kišimasis į valstybės tarnautojo ar viešojo administravimo funkcijas atliekančio asmens veiklą ar kitos nusikalstamos veikos, kai tokių veikų padarymu siekiama ar reikalaujama kyšio, papirkimo arba nuslėpti ar užmaskuoti kyšininkavimą ar papirkimą.

3.4. **Įstaigos vadovas** – viešosios įstaigos, kurios vienas iš steigėjų yra valstybės ar savivaldybės institucija ar įstaiga, vadovas.

3.5. **Asmenys, dirbantys valstybinėje tarnyboje** – asmenys, dirbantys viešosiose įstaigose, kurios gauna lėšų iš Lietuvos valstybės ar savivaldybių biudžetų ir fondų, ir turintys administravimo įgaliojimus.

3.6. **Viešoji paslauga** – valstybės ar savivaldybių kontroliuojamų juridinių asmenų veikla teikiant asmenims socialines, švietimo, sveikatos priežiūros ir kitas įstatymų numatytas paslaugas. Įstatymų nustatytais atvejais ir tvarka viešąsias paslaugas gali teikti ir kiti asmenys.

4. Programoje vartojamos sąvokos taip, kaip apibrėžiamos 2 punkte nurodytuose teisės aktuose.

5. Programa įgyvendinama pagal Šakių PASPC vyriausiojo gydytojo įsakymu patvirtintą Programos įgyvendinimo priemonių planą (toliau – Priemonių planas).

6. Programos įgyvendinimą koordinuoja Šakių PASPC vyriausiojo gydytojo įsakymu paskirtas darbuotojas, atsakingas už korupcijos prevenciją ir kontrolę.

II. SVEIKATOS SISTEMOS VEIKLOS SRITYS, KURIOSE GALIMA KORUPCIJOS PASIREIŠKIMO TIKIMYBĖ

7. Šakių PASPC veikloje galima išskirti veiklos sritis, kuriose galima korupcijos pasireiškimo tikimybė:

7.1. Kompensuojamųjų vaistinių preparatų ir medicinos pagalbos priemonių skyrimas;

7.2. Prekių ir (ar) paslaugų viešieji pirkimai;

7.3. Nelegalūs mokėjimai teikiant mokamas ir nemokamas iš PSDF biudžeto lėšų asmens sveikatos priežiūros paslaugas pacientams;

7.4. Veikla, susijusi su nedarbingumo pažymėjimų ir kitų pažymų išdavimo.

III. PROGRAMOS TIKSLAI IR UŽDAVINIAI

8. Programos tikslas – išaiškinti ir šalinti korupcijos Šakių PASPC prielaidas, užtikrinti skaidresnę ir veiksmingesnę Šakių PASPC bei jų darbuotojų veiklą.

9. Programos uždavinys – galimų korupcijos priežasčių, sąlygų atskleidimas ir šalinimas, įgyvendinant korupcijos prevencijos programos įgyvendinimo priemonių planą, siekiant, kad visos lėšos, skiriamos Šakių PASPC, būtų naudojamos pagal paskirtį ir racionaliai kokybiškoms sveikatos priežiūros paslaugoms teikti, pacientų teisėms ir laisvėms užtikrinti, taip pat poveikis sveikatos sistemos darbuotojams, siekiant atgrasinti nuo galimos korupcinio pobūdžio nusikalstamos veikos.

10. Korupcijos prevencijos tikslui ir uždaviniui pasiekti numatoma:

10.1. vykdyti nuolatinę kryptingą korupcijos prevencijos politiką, užtikrinti veiksmingą numatytų ilgalaikės korupcijos prevencijos sveikatos sistemoje programos priemonių įgyvendinimą;

10.2. nustatyti veiklos sritis Šakių PASPC, kuriose galima korupcinė veika, bei sąlygas jai atsirasti ir plisti;

10.3. įgyvendinti neišvengiamos atsakomybės už neteisėtus veiksmus principą;

10.4. skatinti nepakantumą korupcijos apraiškoms ir įtraukti į korupcijos prevenciją visuomenę;

10.5. programoje numatytas priemonės sieti su visuomenės apsauga nuo esamų ir atsirandančių korupcijos prielaidų sveikatos sistemoje; visokeriopa ginti visuotinai

pripažįstamas paciento teises ir laisves, Šakių PASPC darbuotojų teises bei laisves ir nepažeisti nekaltumo prezumpcijos;

10.6. ugdyti antikorupcinę kultūrą Šakių PASPC.

11. Korupcijos prevencijos bendrosios priemonės (priemonių sritys) Šakių PASPC yra šios:

11.1. korupcijos prevencijos programų parengimas ir tikslinimas Šakių PASPC;

11.2. nustatytų korupcijos atvejų paviėšinimas. Tuo tikslu:

11.2.1. gavus pranešimą apie galimą korupcinę veiką bei atvejus Šakių PASPC dirbantis asmuo pažeidė LR viešųjų ir privačių interesų derinimo valstybinėje tarnyboje įstatymo nuostatas, nedelsiant informuojamas įstaigos vadovas, Sveikatos apsaugos ministerijos Korupcijos prevencijos skyrius ir pagal kompetenciją Specialiųjų tyrimų tarnyba arba Vyriausioji tarnybinės etikos komisija telefonu, el. paštu;

11.2.2. Šakių PASPC interneto svetainėje skelbiama informacija apie įstaigoje nustatytus korupcijos atvejus bei atvejus kai Šakių PASPC dirbantis asmuo pažeidė LR viešųjų ir privačių interesų derinimo valstybinėje tarnyboje įstatymo nuostatas;

11.3. veiklos sričių, kuriose egzistuoja didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė, įvertinimas. Jį teisės aktų nustatyta tvarka atlieka darbuotojas atsakingas už korupcijos prevenciją ir kontrolę. Korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymas vykdomas vadovaujantis Specialiųjų tyrimų tarnybos direktoriaus nustatyta tvarka;

11.4. informacijos apie asmenį, siekiantį eiti arba einantį pareigas Šakių PASPC surinkimas bei pateikimas valstybės tarnautojų ir juridinių asmenų registrams, Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymo nustatytais atvejais;

11.5. visuomenės švietimas ir informavimas apie Programos įgyvendinimą, Šakių PASPC darbuotojų antikorupcinis mokymas:

11.5.1. Antikorupcinis ugdymas turi būti neatskiriama švietimo dalis, siekiant puoselėti asmens dorovę, ugdyti pilietiškumą, asmens teisių ir pareigų visuomenei ir valstybei sampratą ir įgyvendinti korupcijos prevenciją. Šia linkme turi būti ugdomi Šakių PASPC darbuotojai, taip pat jie turi dalyvauti seminaruose, paskaitose ar kituose antikorupcinio švietimo renginiuose.

11.5.2. Šakių PASPC savo interneto svetainės nuolatinuose puslapiuose, skirtuose korupcijos prevencijai, turi būti skelbiama Šakių PASPC Korupcijos prevencijos programa ir jos įgyvendinimo priemonių planas, Šakių PASPC etikos kodeksas bei Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijos patvirtintos Asmens sveikatos priežiūros įstaigų darbuotojų, susidūrusių su galima korupcinio pobūdžio nusikalstame veika, elgesio taisyklės. Šiuose puslapiuose būtina skelbti apie įgyvendinamas antikorupcines priemones, numatyti galimybę interneto vartotojams pateikti savo komentarus, atsiliepimus, siūlymus, pranešimus ir kt.

11.5.3. Šakių PASPC interneto svetainės įvadiniame puslapyje turi būti skelbiamas elektroninio pašto adresas bei telefono numeris, kuriuo asmenys galėtų anonimiškai pranešti apie darbuotojų galimus pažeidimus, susijusius su Šakių PASPC veikla.

11.5.4. Informacija, kur turi kreiptis pacientas, susidūręs su korupcinio pobūdžio veika, turi būti skelbiama visose Šakių PASPC informacijos skelbimo vietose.

11.6. Šakių PASPC viešųjų pirkimų organizavimo ir atlikimo skaidrinimas.

VI. PROGRAMOS TIKSLŲ IR UŽDAVINIŲ VERTINIMO KRITERIJAI

12. Programa siekiama tokių rezultatų:

12.1. sumažinti korupcijos pasireiškimo tikimybę;

12.2. padidinti nepakantumą korupcijai;

- 12.3. pagerinti korupcijos prevencijos Šakių PASPC organizavimą;
- 12.4. didinti visuomenės pasitikėjimą Šakių PASPC veikla.
- 13. Programos rezultatyvumas nustatomas vadovaujantis kiekybės ir kokybės rodikliais:
  - 13.1. atliktų korupcijos pasireiškimo tikimybės vertinimų skaičius;
  - 13.2. įvykdytų Priemonių plano priemonių skaičius;
  - 13.3. neįvykdytų Priemonių plano priemonių skaičius;
  - 13.4. Priemonių plano nurodytų priemonių įvykdymas laiko pažiūriu;
  - 13.5. parengtų naujų ir atnaujintų korupcijos prevencijos programų ir įgyvendintų Programos priemonių skaičiaus pokytis;
  - 13.6. asmenų, pranešusių apie korupcinio pobūdžio teisės pažeidimus, skaičiaus pokytis;
  - 13.7. ištirtų pažeidimų, susijusių su korupcija, skaičius;
  - 13.8. anonimiškų ir oficialių pranešimų apie įtariamus pažeidimus santykis.

V. PROGRAMOS ĮGYVENDINIMAS, STEBĖSENA IR ATSKAITOMYBĖ

15. Programos uždaviniams įgyvendinti sudaromas 2020-2025 metų Priemonių planas, kuris nustato priemones, tikslus, jų vykdymo terminus bei vykdytojus. Priemonių plano yra neatskiriama šios Programos dalis.

16. Korupcijos prevencijos programa rengiama kas penki metai. Programa yra tvirtinama Šakių PASPC vyriausiojo gydytojo įsakymu, kurio projektą parengia Šakių PASPC asmuo atsakingas už korupcijos prevencijos ir kontrolės vykdymą įstaigoje. Pasikeitus teisės aktams, turintiems įtaką korupcijos prevencijai Šakių PASPC ar nustačius korupcijos atvejį, ne vėliau kaip per vieną mėnesį organizuojama Programos peržiūra ir esant poreikiui, rengiami jos patikslinimai (pakeitimai). Patikslinus (pakeitus) Programą, atitinkamai sprendžiama dėl Priemonių plano patikslinimo (pakeitimo).

17. Programos nuostatos bei jos vykdymo priemonių Planas peržiūrimi kiekvienais metais, ne vėliau kaip iki sausio mėnesio paskutinės darbo dienos.

18. Kiekviena konkreti Priemonių plano priemonė vertinama pagal plane nustatytus vertinimo kriterijus.

17. Už konkrečių Programoje numatytų priemonių įgyvendinimą atsako Šakių PASPC vyriausiais gydytojais. Tuo tarpu už Priemonių plane numatytų priemonių įvykdymą atsako plane nurodyti vykdytojai.

19. Siekiant nuosekliai vertinti pasiektą pažangą, nustatyti kliūtis ir problemas, kylančias įgyvendinant Programą:

19.1. Šakių PASPC reguliariai vykdo Programos priemonių įgyvendinimo stebėseną ir vertinimą;

19.2. Šakių PASPC, atsižvelgdamas į kintančias aplinkybes ir veiksnius, turinčius ar galinčius turėti įtakos Programos priemonių įgyvendinimui, teikia Sveikatos apsaugos ministerijai motyvuotus pasiūlymus dėl įgyvendinamų Šakinės korupcijos prevencijos sveikatos sistemoje 2020-2025 m. programos priemonių koregavimo ar pakeitimo efektyvesnėmis ar racionalesnėmis, detalizuodamas jų tikslus, vykdymo procesą ir vertinimo kriterijus;

19.3. Šakių PASPC periodiškai ne vėliau kaip iki kito antro mėnesio 10 dienos, įstaigos informaciją apie priemonių įgyvendinimo eigą, jų veiksmingumą ir tai pagrindžiančius duomenis pateikia Sveikatos apsaugos ministerijos padaliniui, atsakingam už korupcijos prevenciją ir kontrolę.

VII. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

20. Ši Programa įsigalioja nuo jos patvirtinimo.

21. Asmenys, nesilaikantys šioje Programoje nustatytų reikalavimų, atsako pagal galiojančius Lietuvos Respublikos teisės aktus.

22. Šakių PASPC Programa atnaujinama pagal poreikį arba pasibaigus galiojimo laikotarpiui. Programos įgyvendinimą koordinuoja ir už Programos atnaujinimą atsako vyriausiojo gydytojo įsakymu paskirtas asmuo atsakingas už korupcijos prevenciją ir kontrolę Šakių PASPC.
